NN 44/2022 (8.4.2022.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-7510/2021 od 3. ožujka 2022.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

554

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Josip Leko, Davorin Mlakar i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, odlučujući o ustavnoj tužbi koju su podnijele Silvija Tršić iz Dubrovnika, Jelena Market iz Mljeta i Paula Baykan iz Zagreba, koje zastupa Slađana Čanković, odvjetnica u Zagrebu, na sjednici održanoj 3. ožujka 2022. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski sud u Dubrovniku dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem P-487/2014 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od dvanaest (12) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljicama ustavne tužbe određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i to:

– Silviji Tršić iz Dubrovnika, Brsećinska 2 u iznosu od 13.300,00 kuna,

– Jeleni Market iz Mljeta, Polače 10 u iznosu od 13.300,00 kuna i

– Pauli Baykan iz Zagreba, Varšavska 2 u iznosu od 13.300,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Silvija Tršić iz Dubrovnika, Jelena Market iz Mljeta i Paula Baykan iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositeljice), koje zastupa Slađana Čanković, odvjetnica u Zagrebu, podnijele su 27. prosinca 2021. ustavnu tužbu smatrajući da im je zbog dugotrajnosti postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Dubrovniku (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) pod brojem P-487/2014 povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis prvostupanjskog suda broj: P-487/2014.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Parnični postupak pred prvostupanjskim sudom pokrenut je 22. srpnja 2014. tužbom podnositeljica protiv I. tuženika Grozdana Stražičića, II. tuženika Ive Stražičića i III. tuženice Jele Stražičić, svi iz Mljeta, radi isplate s osnova stjecanja bez osnove.

Podneskom od 10. rujna 2014. podnositeljice su požurile slanje tužbe na odgovor i zakazivanje pripremnog ročišta.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 11. studenoga 2014. pozvani su tuženici u roku od 45 dana podnijeti pisani odgovor na tužbu.

Podneskom od 2. prosinca 2014. tuženici su dostavili odgovor na tužbu.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 30. ožujka 2015. određeno je da će se podnositeljicama dostaviti odgovor na tužbu tuženika.

Podneskom od 17. studenoga 2015. podnositeljice su dostavile očitovanje na odgovor na tužbu u kojem su, između ostaloga, obavijestile sud da je III. tuženica preminula te da stoga povlače tužbeni zahtjev u odnosu na nju, a tužba je proširena na trgovačko društvo POMA d.o.o.

Podnescima od 9. veljače 2016., 31. kolovoza 2016., 18. studenoga 2016., 14. ožujka 2017. i 12. veljače 2019. podnositeljice su požurile zakazivanje pripremnog ročišta.

Podnositeljice su 5. rujna 2019. podnijele zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 21. listopada 2019. prekinut je postupak u odnosu na III. tuženicu te je određeno da će se postupak nastaviti kad nasljednik preuzme postupak ili ga sud na prijedlog suprotne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učini.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 21. listopada 2019. pozvano je trgovačko društvo POMA d.o.o. da se u roku od 15 dana očituje pristaje li na proširenje tužbe na njega kao tuženika.

Podneskom od 31. listopada 2019. trgovačko društvo POMA d.o.o. izvijestilo je prvostupanjski sud da se protivi proširenju tužbe na njega.

Rješenjem predsjednice prvostupanjskog suda broj: Su-Gzp-I-23/2019-6 od 4. studenoga 2019. utvrđen je osnovanim zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnositeljica te je određen rok od 12 (dvanaest) mjeseci u kojem je sudac koji postupa u predmetu dužan dovršiti postupak.

Podneskom od 14. studenoga 2019. I. i II. tuženik, kao pravni slijednici pok. III. tuženice, predložili su nastavak postupka.

Podneskom od 1. srpnja 2020. podnositeljice su požurile rad na predmetu.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 27. kolovoza 2020. pozvani su I. i II. tuženik kao pravni slijednici iza pok. III. tuženice nastaviti postupak te je određeno da se postupak nastavlja.

Na navedeno rješenje I. i II. tuženik su 14. rujna 2020. podnijeli žalbu.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 22. rujna 2020. podnositeljicama je dostavljena navedena žalba na odgovor.

Spis je dostavljen Županijskom sudu u Osijeku na odlučivanje 15. prosinca 2020.

Rješenjem Županijskog suda u Osijeku broj: Gž-4514/2020-2 od 8. travnja 2021. odbijena je žalba I. i II. tuženika kao neosnovana i potvrđeno je rješenje prvostupanjskog suda od 27. kolovoza 2020.

Punomoćnica podnositeljica je podneskom od 21. svibnja 2021. zatražila odgodu ročišta zakazanog za 25. svibnja 2021. zbog bolesti.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 24. svibnja 2021. ročište zakazano za 25. svibnja 2021. odgođeno je zbog spriječenosti punomoćnice podnositeljica.

Rješenjem prvostupanjskog suda od 26. kolovoza 2021. ročište zakazano za 31. kolovoza 2021. odgođeno je zbog spriječenosti suca.

Pripremno ročište održano je 21. listopada 2021.

Nakon toga održano je ročište 17. siječnja 2022.

Iduće ročište zakazano je za 4. travnja 2022.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70.) nisu mijenjane.